

- Frans Hals „Młodzieniec trzymający czaszkę”

■ Philippe de Champaigne „Vanitas”

■ Juan de Valdes
„Alegoria marności
świata”

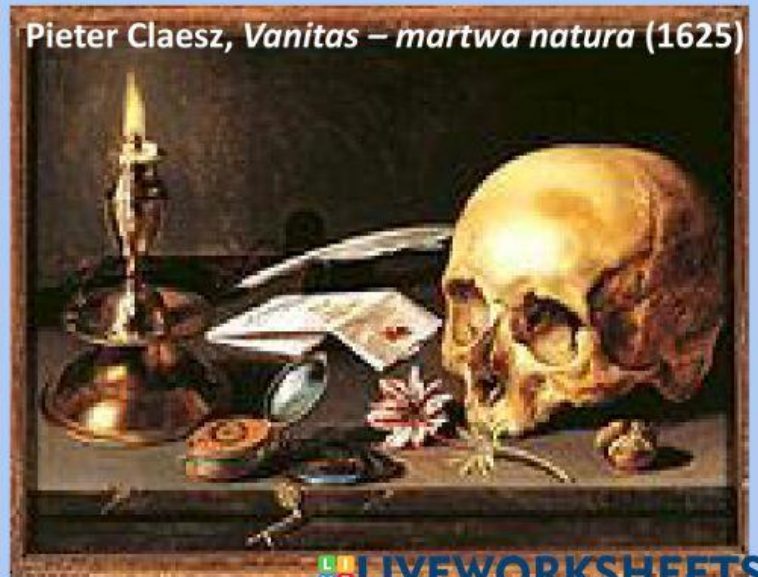
Barokowy motyw *vanitas*

- **Vanitas** (łac. marność) – motyw religijno-artystyczny związany ze sztuką, poznaniem i czasem, oznaczające przemijanie. **Symbole**

vanitas:

- Trupia czaszka
- Lustro i biżuteria
- Naczynia
- Zegary
- Insignia władzy
- Kwiaty, liście, gałęzie
- Świece
- Puste naczynia szklane

EPITAFIUM RZYMOWI

Mikołaj Sęp Szarzyński

Ty, co Rzym wpośród Rzymu chcąc baczyć,
pielgrzymie,
A wždy baczyć nie możesz w samym Rzymu
Rzymie,
Patrzaj na okrąg murów i w rum obrócone
Teatra i kościoły, i słupy stłuczone:
To są Rzym. Widzisz, jako miasta tak możnego
I trup szczęścia poważność wypuszcza
pierwszego.
To miasto, świat zwalczywszy, i siebie zwalczyło,
By nic niezwalzonego od niego nie było.
Dziś w Rzymie zwyciężonym Rzym
niezwyciężony
(To jest ciało w swym cieniu) leży pogrzebiony.
Wszytko się w nim zmieniło, sam trwa prócz
odmiany
Tyber, z piaskiem do morza co bieży zmieszany.
Patrz, co Fortuna broi: to się popsowało,
Co było nieruchome; trwa, co się ruchało.

Epitafium – krótki napis nagrobny (zazwyczaj wierszowany) albo mający kształt takiego napisu utwór liryczny, będący pochwałą zmarłego. Gatunek wywodzący się z antyku

a. Rzym

b. Paryż

a. Belgii

b. Włoch

a. Europe

b. Azji

a. Tybr

b. Tamiza

A wide-angle photograph of the Colosseum in Rome, Italy, showing its massive tiered structure and surrounding urban environment. The Colosseum's iconic elliptical shape is clearly visible, with its multiple levels of arches and the remaining sections of its outer wall. The foreground is filled with lush green trees and a paved plaza where many people are walking. In the background, other Roman ruins and modern city buildings are visible under a clear blue sky.

W utworze pt. *Epitafium Rzymowi* podmiot zwraca się do przypadkowego, który zwiedza

O chlubnej przeszłości tego miasta świadczą murów, teatrów
i W ostatnich słowach wiersza mowa jest o ,
która jest nieprzewidywalna i często płata

ŻYCIOWE MARNOŚCI - rzeczy, o które często się staramy, na których nam zależy, a one tak naprawdę nic nie znaczą, nie są aż tak ważne

Wymień 5 życiowych marnośći:.....

OKREŚL JAKĄ CZĘŚCIĄ MOWY SĄ PODANE WYRAZY:

MARNOŚĆ

MARNY

MARNIE

MARNOWAĆ

MARNOŚĆ

SYNONIM:

ANTONIM:

1. Jaka wizja życia została ukazana w wierszu. Uzasadniaj swoją wypowiedź
.....
2. Jaka teza została zawarta w tym utworze? Policz, ile argumentów przytoczono na jej poparcie
.....
3. Określ podmiot mówiący wiersza. Czy jest to liryka bezpośrednia?
.....
4. Wskaż adresata lirycznego „Epitafium Rzymowi”. Wypisz z tekstu określające go wyrazy i wyrażenia.
.....
5. W jaki sposób w wierszu wykorzystany zostaje *motyw vanitas*?
.....

POEZJA BAROKOWA JEST BOGATA W ŚRODKI
STYLISTYCZNE. OKREŚL JE W CYTATACH Z WIERSZA:

* WTRĄCENIE * METAFORA * EPITET * ALITERACJA
* WYLICZENIE * PERSONIFIKACJA

	„miasto, świat zwalczywszy, i siebie zwalczyło”
	„Rzym wpośród Rzyma”
	„krąg murów i w rum obrócone te- atra i kościoły, i słupy stłuczone”
	„baczyć nie możesz w samym Rzy- ma Rzymie”
	„słupy stłuczone”
	„Rzym niezwyciężony (To jest ciało w swym cieniu) leży pogrzebiony”

ANTONIO DE PEREDA, VANITAS

ZINTERPETUJ OBECNE NA OBRAZIE SYMBOLE – UZUPEŁNIJ TABELKĘ

SYMBOL	ZNACZENIE
ZEGAR, KLEPSYDRA	
CZASZKA	
GLOBUS	
MONETY	
MEDALIONY (WIZERUNKI ZMARŁEGO)	
ANIOŁ	

CHRIS PETERS „POMNIK MIŁOŚCI”

7. W jaki sposób sztuka współczesna wykorzystuje *topos vanitas*? Omów temat odwołując się do obrazu Chris Peters „Pomnik miłości” (2007 rok)

.....

.....

.....

.....

8. Napisz jaką funkcję pełni namalowane przez Chrisa Petersa serce na świeczniku?

.....

.....

.....

9. Wypisz pojawiające się na obrazach Chris Peters i Pietera Claeza symbole vanitatywne.

Chris Peters „Pomnik miłości” (2007 rok)	PETER CLAESZ MARTWA NATURA VANITAS (1630 ROK)